

Text: J 1,1-18

Datum: Třebechovice 26. leden 2014

Kazatel: Filip Čapek

Místo: Třebechovice

Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo od Boha, to slovo byl Bůh. To je známý začátek Janova evangelia. Spíše si tento text spojujeme s Adventem, často se při něm čte. Přesto by bylo asi chyba nechat tento oddíl jen na určité období v roce. Říká se v něm totiž všechno podstatné pro víru, pro *křesťanskou* víru. Jsme informováni o samotném počátku, o důležitosti Krista pro náš život, o jeho odmítnutí lidmi, o jeho výjimečnosti, o tom, že Ježíš stojí nad Zákonem; a především, že On je s Bohem jedno. Není to ‚jen‘ lepší člověk, starověký Gándí nebo Martin Luther King, je víc...

Soustředme se dnes na dva verše, které považuji za důležité pro naši situaci a úvahy nad náboženstvím jako takovým. Dnes se svět hemží různými duchovními proudy, že z toho jde až hlava kolem. Fackovací panák je – a neříkám, že někdy neoprávněně – církev, ať už evangelická či katolická. Ta druhá to schytává víc, protože je větší. Pro jedny je málo duchovní, protože se stará i běžné pozemské záležitosti, má budovy, kostely, modlitebny, pole a lesy. Pro jiné zase příliš odtržená od života, plná pánbíčkářů, co jinak mluví a jinak jednají... Kde kdo chce z tohoto světa emigrovat, přenést se mimo realitu, napojit se na duchovní zdroj, nechat si radit médiem a vidět vše s nadhledem anděla, který mívá rajske zářivé barvy. Souvisí toto s křesťanstvím? Anebo jinak, je to něco nového, co tu nikdy nebylo?

První odpověď zní: ano souvisí, protože i křesťanství není jen jedním hlasem, který zní vždy stejně. Jde o celý orchestr hlasů, co někdy znějí melodicky a někdy to i trochu či více zavře... I to patří k životu. Různé podoby víru potvrzují pestrost. Ta je odpovědí na Boží volání... A druhá otázka, jestli je to něco nového? Není. Nedávno podruhé během krátkého času vyšla moc pěkná kniha od již konečně nově jmenovaného profesora Martina Putny o duchovním životě Václava Havla. Je to poutavé čtení o tom, z jakých všech zdrojů náš bývalý prezident během svého života čerpal, co ho ovlivnilo a na co navazoval. Velkým zdrojem mu byl první československý prezident Masaryk a také jeho praděd Václav Havel, který vybudoval palác Lucerna na Václavském náměstí. Ani jeden z nich neměl nic proti duchovnu, to vůbec ne, ale vůči církvi byli oba kritičtí, zvláště katolické, která pro ně byla všechno jiné než pokroková.

Pradědeček Havel měl blízko ke svobodným zednářům a Masaryk zase díky své manželce Charlotte k unitářům. Oba vyjadřovali po svém touhu po osvobození člověka z pout materialismu a namyšlené víry, že hmota všechno zmůže... Byli to myslitelé se svojí vlastní cestou. S tím souvisí i velké varování: Jedním z velkých omylů bylo, je a i nadále asi bude, když si evangelíci budou hledat oporu právě v Masarykovi jako vzoru své víry. To je omyl, který je dobré mít na paměti! Jeden příklad za všechny: Masaryk obdivoval Husa, ale ne jako vzor víry, ale jako vzor mravnosti, vytrvalosti a odhodlanosti obětovat se. Nic proti, ale tím se

křesťanská víra nevyčerpává úplně. To, že poslední instancí Husovi byl vždy Kristus, zůstává Masarykem záměrně nepovšimnuto. Hus je ze své doby vytažený a do počátku 20. století neimportovaný morální vzor pro nového Čecha nového Československa. Že byl reformátorem církve? O to Masarykovi nejde, však byl jejím více než vlažným členem...

Ted' ale k nám samotným? Kde hledat, když se ztrácíme my? Jak se napojit znovu na zdroj útěchy a naděje. Co nejdál od domova, v jiných duchovních proudech, na jiných kontinentech nebo slepým napodobováním velikanů minulosti? Je to možné, ale podle mě ne nezbytné a snad i trochu kontraproduktivní. Uvedu to krátkým příběhem, co jsem slyšel: Jednou jeden člověk vyrazil koupit sportovní tašku. Nejlepší ceny jsou u Vietnamců, tak pořídil tašku právě tam. Až doma zjistil, že taška nemá popruh na nošení přes rameno. Vydal se tedy zpět do obchodu a říká: „Prosím vás, u té tašky, co jsem tady koupil, není popruh.“ Prodáváč se na něj s úsměvem podívá a lámanou češtinou, která nerozlišuje mezi tykáním a vykáním říká: „*Bez domů a hledej!*“ Ten člověk trochu rozmrzele odchází domů a tam pod dnem tašky najde skutečně hledaný popruh.

Sestry a bratři, věřím, že Pán Bůh má rád naše hledání a putování. Stejně tak nám dává šanci nacházet doma, mezi sebou navzájem, v tomto shromáždění, v tomto městě... Můžeme být jeho dětmi v každém místě, není třeba putovat v čase a prostoru do exotických destinací, abychom našli to pravé. Ono, mezi námi, je to nakonec velká iluze, že jinde bude lépe. Z každé vzdálenosti se pak stejně musíme vrátit zpět, tam kde jsme doma... Žádná dovolená není nekonečná.

Dobrym znakem hledajícího křesťana je – nebo má být – že se snaží poctivě porozumět Písmu. Evangelista Jan je někdy vnímán jako duchovněji než jeho kolegové Matouš, Marek a Lukáš... To je ale jen první zdání. Spíš je to ale tak, že každý totéž popisuje jinak. Boží děti, křesťané - jak se píše hned na začátku - se podle Jana skrze křest rodí jako noví lidé. Jan to říká jasně, tyto lidé se nerodí *jen* jako ostatní lidé. Důležité je slovo *jen*, na které milovníci různě duchovně pestrých konstrukcí zapominají. Tělo i duch patří k sobě, nemusí být jen tělo a už sotva můžeme být jen duch, které se vznášejí někde v oblacích... Slovo *jen* neznamena, že je někdo vyloučen, že Bůh je tu pro někoho; tak to není! Jde o nabídku navíc pro každého. *Každý* člověk se nejprve narodí z matky, nikdo se nerodí ze vzduchoprázdna ani ho nepřinese čáp. A teprve pak Kristus zve na další cestu: Kdo uvěří jeho slovům i tomu, že On je sám slovem s velkým S, které znamená, že On je vším, ve všem, že On je počátkem i koncem, že On je s námi v našich vzestupech i pádech, že nám podává pomocnou ruku a je naším smyslem, pak si snad smíme povědět, jsme Božími dětmi. Jsme Boží děti bez rozdílů věku, a to i v našem sboru, ať už jde o ani ne ročního malého Zdeňka Dvořáka z Bělče nebo o téměř stoletou sestru Hrochovou...

A úplně na konec jedna snad ne nepovolená reklama: Janovu evangelium se od počátku nového roku věnujeme na biblických hodinách. Kdybyste měli chuť se přidat, určitě neváhejte! *Bud' me Božími dětmi skrze Slovo, které se stalo v Kristu tělem. On je počátkem i koncem, na něj nic není. Amen*